

TAITOTAULU HUILU

Hyväksytty Vakka-Suomen musiikkiopiston
johtokunnassa 19.6.2018 Päivitetty
5.8.2022

OPINTOJAKSO 1	TAVOITTEET	SISÄLLÖT	TYÖTAVAT	SUORITUKSET
	<p>SOITTIMEEN TUTUSTUMINEN Oppilas tuntee soittimensa rakenteen ja osaa puhdistaa soittimen.</p> <p>SOITON ERGONOMIA Luontevan soittoasennon löytäminen</p> <p>SOINTI JA SOITTOTEKNIIKAT Oppilas saa soittimestaan selkeän äänen ja osaa soittaa yhtenäisellä ilmavirralla. Hallitsee luontevan sormitekniikan.</p> <p>Artikulaatiotapojen oppiminen</p> <p>MUSIIKIN HAHMOTTAMINEN Oppilas hallitsee nuotinluvun alkeet ja hahmottaa musiikillisia kokonaisuuksia Osaa soittaa eri musiikkityylejä.</p> <p>YHTEISMUSISOINTI Oppilas oppii musisoimaan osana erilaisia kokoonpanoja ja kuuntelemaan omaa ja toisten musisointia.</p> <p>HARJOITTELU</p>	<p>Käsien asento ja soittimen kannattelu hyvässä seisoma-asennossa sekä istuen Sormien paikat soittimella</p> <p>Hengitystekniikka Puhaltaminen ilman huilua, suukappaleeseen ja koko huiluun. Oikeanlaisen ansatsin löytäminen Sormitekniikan harjoittelu legato, staccato, portato, tenuto</p> <p>Nuottien lukeminen ja tunnistaminen viivastolla. Sävelten löytäminen omasta soittimesta. Dynamiikka: p, f Koko- ja puolinuotti ja -tauco, neljäsosanuotti ja -tauco pisteellinen nuotti ja tauco</p> <p>Musiikkitermistöä Tempot</p> <p>Improvisointi</p> <p>Erilaiset kamarimusiikkikokoonpanot (duot, triot ym.) Säestyssoittimen kanssa soittaminen Ryhmämusisointi</p>	<p>Opetellaan soittimen osien nimet ja harjoitellaan kuivaus ja pölyjen puhdistus tarkoituksenmukaisilla välineillä. Opetellaan soittimen kokoaminen ja purkaminen sekä käsittely. Soittimen säilytys ja kuljetus.</p> <p>Asentoharjoitukset Hyvään soittoasentoon kiinnitetään huomiota jokaisella soitto-tunnilla ja kotiharjoittelussa.</p> <p>Syvä- ja pikahengitysharjoitukset sekä hengitys soiton aikana</p> <p>Harjoittelu peilin edessä Soitetaan sormiharjoituksia Erilaisia artikulaatiotapoja harjoitellaan kieliharjoituksissa ja kappaleissa.</p> <p>Opetellaan soittamaan ulkoa.</p> <p>Opetellaan tunnistamaan nuotteja viivastolla ja löytämään ne omasta soittimesta. Harjoitellaan soittamaan eri voimakkuuksilla. Opetellaan eri aika-arvojen nimityksiä ja niiden kestoja. Harjoitellaan tasaisen soittotempon säilyttämistä ja rytmien hahmottamista. Opetellaan helppoa musiikkitermistöä Harjoitellaan yhdessä oppilaan kanssa helppoa improvisointia.</p> <p>Tunnilla helppoja duettoja yhdessä opettajan kanssa Helppoa yhteismusisointia muiden samantasoisten oppilaiden kanssa Soitetaan oman opettajan tai säestäjän säestämänä helppoja kappaleita. Oppilas osallistuu ryhmämusisointiin.</p>	

Taulukko1

	<p>Oppilas oppii säännöllisen, aluksi opettajan ja huoltajan tukeman tehokkaan harjoittelutavan</p> <p>KONSERTTIVALMIUDET Oppilas saa kokemuksia erilaisista esiintymislanteista ja miten niissä toimitaan.</p>	<p>Säännöllinen harjoittelu, aluksi lyhyitä max.15 min harjoituskertoja, mieluiten vähintään 4-5 kertaa viikossa. Pikkuhiljaa harjoitusten kestoja pidennetään.</p> <p>Esiintymiskäytänteet / tavat</p>	<p>Opettaja ja oppilas miettivät yhdessä tavoitteita kotiharjoittelulle. Opettaja antaa ohjeita kullekin soittotunnille harjoiteltavasta materiaalista. Opettaja keskustelee oppilaan ja huoltajan kanssa suotuisista harjoitusolosuhteista. Tunneilla kerrataan jo opittuja asioita, jotta ne jäisivät oppilaalle paremmin mieleen.</p> <p>Harjoitellaan kappaleet esityskuntoon kotona ja tunneilla. Harjoitellaan esiintymistilanne tunnilla ja käydään läpi siinä huomioitavia asioita: kumarrus / niaus, siisti pukeutuminen, rauhallinen lavaolemus sekä muiden esiintyjien kunnioittaminen</p>	<p>Oppilas esiintyy sekä yksin että ryhmän kanssa. Oppilas esittää vähintään yhden sävellyksen oppilasillassa.</p>
--	---	---	---	--

OPINTOJAKSO 2	TAVOITTEET	SISÄLLÖT	TYÖTAVAT	SUORITUKSET
	<p>SOINTI JA SOITTOTEKNIIKAT Oppilas syventää soittoteknisiä taitojaan. Hallittu yhtenäinen ilmavirta samalla puhalluksella. Virittäminen onnistuu. Oppilas osaa soittaa ymmärrettävillä artikulaatiotavoilla. Oppilas hallitsee laajemman äänialan ja sen sormitukset</p> <p>Oppilas hallitsee perusrhythmit. Ansatsi alkaa vakiintua ja on helpommin hallittavissa.</p> <p>Äänen laatu paranee. Sormitekniikka paranee.</p> <p>MUSIIKIN HAHMOTTAMINEN Oppilas hallitsee nuotinluvun perusteet.</p> <p>Hahmottaa kokonaisuuden ja siihen kuuluvat osat Osaa soittaa ulkoa.</p> <p>HARJOITTELU Harjoittelu on tavoitteellisempaa ja omaehtoisempaa. Oppilas osaa jo itse tarkkailla, mitkä asiat vaativat enemmän harjoittelua.</p>	<p>Tuen oppimista, vakiinnuttamista</p> <p>Virittämisen perusteet Aksentti</p> <p>Kappaleita äänialueella d1-d3 d1-g3 sormitukset hallinnassa, soittaa sujuvasti Soitetaan pitempiä fraaseja samalla hengityksellä. Dynaamiikka: myös mf, crescendo ja diminuendo</p> <p>Asteikot 2:een etumerkkiin asti, mollit harmonisina ja melodisina</p> <p>Hallitsee sujuvasti nuottien luvun äänialueella f1-h2 Osaa lukea nuotteja d1-d3-alueella. Hallitsee perusrhythmiä.</p> <p>Muunnosäveliä</p> <p>Synkooppi, kertausmerkit, da capo, kaaritukset, kahdeksasosanuotit, eri tahtilajit, kuudestaostaosuotit Improvisointi Eri musiikkityylit</p> <p>Harjoittelukertojen pituudet kasvavat ja harjoitellaan useammin. Vaikkeitten kohtien hallinta. Prima vista-soitto</p>	<p>Tehdään vatsastaccatoharjoituksia, sihistään ja soitetaan. Harjoitellaan tuen käyttöä ja vakiinnutetaan sitä kappaleissa.</p> <p>Opetellaan puhaltamaan reippaalla äänellä, jolloin virittäminen onnistuu.</p> <p>Asteikot soitetaan ulkoa.</p> <p>Harjoitellaan tarkoituksenmukaisia sormiliikkeitä.</p> <p>Kappaleiden analysointia tunneilla.</p> <p>Harjoitellaan erilaisia ulkooppimisen tapoja.</p> <p>Improvisointitaitoja kehitetään ja monipuolistetaan Soitetaan erityylyisiä kappaleita ja etydejä.</p> <p>Opetellaan uusia harjoittelutapoja. Tutustutaan prima vista-soittoon ja opetellaan soittamaan musiikkia ensi näkemältä.</p>	<p>Asteikot soitetaan omalle opettajalle, joka merkitsee ne taitotaulun asteikko-liitteeseen.</p>

	<p>YHTEISMUSISOINTI Oppilas oppi kuuntelemaan sävelpuhtauttaan muiden soittajien mukaan, oppii aloittamaan ja lopettamaan fraasit muiden kanssa samaan aikaan. Osaa soittaa yhteissoittokappaleita pienryhmissä ja orkesterissa (vapaavalintainen).</p> <p>KONSERTTIVALMIUDET Oppilas oppii esiintymisen alkeet</p>	<p>Yhteismusisointi monipuolistuu.</p> <p>Yleisön huomiointi ja lavakäyttäytyminen Säestäjän huomioiminen ja yhteistyö Eläytyminen kappaleen tunnelmaan. Keskittyminen Muiden kuunteleminen</p>	<p>Tunnilla duettoja yhdessä opettajan kanssa. Yhteismusisointia samalla tasolla olevien oppilaiden kanssa. Orkesterisoittoa (vapaavalintainen)</p> <p>Oppilas valitsee yhdessä opettajan kanssa esitettävät kappaleet. Harjoittelua säestäjän kanssa. Esiintymistä sekä itsenäisesti että erilaisten ryhmien kanssa. Oppilas osallistuu esiintymisiin.</p> <p style="text-align: center;">OPINTOJAKSO 2 ASTEIKOT</p> <p>Asteikot soitetaan murtokolmisointuineen.</p> <p>C-duuri a-molli harmoninen a-molli melodinen G-duuri e-molli harmoninen e-molli melodinen D-duuri h-molli harmoninen h-molli melodinen F-duuri d-molli harmoninen d-molli melodinen B-duuri g-molli harmoninen g-molli melodinen</p> <p>Jos oppilas ei ehdi soittaa kaikkia asteikkoja opintojakso 2 aikana, ne soitetaan seuraavissa opintojaksoissa kuitenkin niin, että kaikki asteikot tulee soitettua perusopintojen aikana.</p>	<p>Oppilas esiintyy erilaisten ryhmien kanssa.</p> <p>Oppilas esiintyy sekä yksin että ryhmien kanssa. Oppilas esittää vähintään 2 erityylistä sävellystä esim. oppilasillassa.</p>
--	---	---	--	---

OPINTOJAKSO 3	TAVOITTEET	SISÄLLÖT	TYÖTAVAT	SUORITUKSET
	<p>SOITTIMEEN TUTUSTUMINEN Oppilas huolehtii soittimensa päivittäisestä huollosta</p> <p>SOITON ERGONOMIA Soittaa hyvässä soittoasennossa.</p> <p>SOINTI JA SOITTOTEKNIikka Pystyy soittamaan selkeällä äänellä, jossa on vivahteita Tuntee oman ansatsinsa ja sen haasteet. Osaa virittäessä soittaa reippaan ja selkeän äänen.</p>	<p>Pystyy soittamaan kappaleen niin, että soittoasento säilyy hyvänä sen aikana.</p>	<p>Tehdään lapatukiharjoituksia.</p> <p>Harjoitellaan reipasta puhallusta viritystilanteissa.</p>	

Taulukko1

	<p>Pystyy säilyttämään saman viritystason kappaleen aikana. Pystyy soittamaan säkeet samalla puhalluksella. Osaa sujuvasti perussormitukset d1-g3. Ääniala laajenee vähitellen h3:een. Osaa soittaa eri artikulaatiotavoilla. Ilmavirran, kielityksen ja sormien yhtenäinen toiminta.</p> <p>MUSIIKIN HAHMOTTAMINEN Oppilas lukee nuotteja sujuvasti c1-g3 Oppii säveliä g3-h3 Hahmottaa kuulemalla soittoansa ja osaa arvioida sitä. Pitää tempon ja hahmottaa kappaleen pulssin. Oppii uusia rytmikuvioita ja tahtilajeja. Dynamiikka laajenee</p> <p>Osaa kertoa itselleen tärkeistä kappaleista.</p> <p>YHTEISSOITTO Yhteismusisointitaidot kehittyvät. Soitettava materiaali monipuolistuu. Sävelpuhtauden hallinta kehittyi.</p> <p>KONSERTTIVALMIUDET Oppilaan esiintymistaidot kehittyvät ja esiintymiskokemus lisääntyy. Esiintymisestä tulee entistä luontevampaa ja tutumpaa</p>	<p>Kielen paikan hahmottaminen ja tarkistaminen.</p> <p>Asteikkoja 3:een ja 4:ään merkkiin</p> <p>Trioli, alla breve, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8 pp, p, mp, mf, f</p> <p>Improvisointi helppoissa asteikoissa.</p> <p>Yhteismusisointitaitojen kehittyminen ja monipuolistuminen Soitettava materiaali muuttuu haastavammaksi. Orkesterisoitto Tutustuminen erilaisiin yhteissoittokokoonpanoihin Vireen ja sävelpuhtauden huomiointi kehittyi.</p> <p>Oppilas jaksaa hioa kappaletta ja esittää sen uudestaan.</p>	<p>Kuunnellaan sävelpuhtautta ja tarkkaillaan soittoasentoa. Opetellaan keinoja intonaation korjaamiseksi. Tehdään hengitysharjoituksia.</p> <p>Eri artikulaatiotapoja harjoitellaan kappaleissa ja etydeissä. Tarkkaillaan ja harjoitellaan ilmavirran, kielityksen ja sormien samanaikaisuutta. Harjoitellaan ulkoa tunnilla ja kotona.</p> <p>Uusia säveliä käytetään asteikoissa, ääni- ja sormiharjoituksissa sekä sävellyksissä.</p> <p>Harjoitellaan metronomin kanssa ja ilman sitä.</p> <p>Suunnittelee opettajan kanssa ohjelmistoansa.</p> <p>Asteikko opetellaan ulkoa kotona ja tunnilla improvisoidaan opettajan säestäessä soinnuilla.</p> <p>Harjoitellaan entistä monipuolisempaa ja haastavampaa ohjelmistoa erilaisten kokoonpanojen kanssa.</p> <p>Syvennetään entisestään lavakäyttäytymisen oppeja.</p>	<p>Oppilas soittaa tunnilla omalle opettajalle, joka merkitsee suoritukset Opintokokonaisuus 3:n ja 4:n asteikkoliitteeseen.</p> <p>Oppilas harjoittelee ja esiintyy erilaisten kokoonpanojen kanssa.</p> <p>Oppilas esiintyy yksin ja ryhmien kanssa. Oppilas esittää 3 erityylistä sävellystä esim. oppilasillassa.</p>
--	---	--	---	---

OPINTOJAKSO 4	TAVOITTEET	SISÄLLÖT	TYÖTAVAT	SUORITUKSET
	<p>SOITON ERGONOMIA Soittoasento on ergonomisesti oikein Osaa korjata soittoasentoaan</p> <p>SOINTI JA SOITTOTEKNIIKAT Suun ja kurkun avoimuus soitettaessa Viritystason säilyminen koko soiton ajan Virytyksen hahmottaminen</p> <p>Tuen hallinta Hengitystekniikan vahvistaminen Fraasien hallinta Legaton hallinta</p>	<p>Oikean käden peukalon paikka Sormien pyöreys</p> <p>Viritäminen ja intonaatio Korkea – matala Puhalluksen suunta Tuen tarkempi tiedostaminen Pitempien fraasien mahdollistaminen Pitkä, selkeä hallittu yhtenäinen ilmavirta Yhtenäinen puhallus tukee legaton muodostumista ja</p>	<p>Tarkkaillaan soiton aikana sormien asentoa.</p> <p>Harjoitellaan kuuntelemaan intonaatiota pianon avulla. Tarkkaillaan puhalluskulman vaikutusta intonaatioon.</p> <p>Harjoitellaan hengittämistä varastoon.</p>	

Taulukko1

	<p>Ääniala laajentunut</p> <p>MUSIIKIN HAHMOTTAMINEN Lukee nuotteja c1-h3 Hahmottaa erilaiset pulssit</p> <p>Tunnistaa kappaleiden ominaistyyliä Dynamiikka laajenee</p> <p>HARJOITTELU</p> <p>YHTEISMUSISOINTI Soittaja kykenee erilaisiin rooleihin yhteis- soitossa. Osaa näyttää aloitukset ja lopetukset muille soittajille.</p> <p>KONSERTTIVALMIUDET Esiintyminen on persoonallista, luontevaa ja asiallista. Kappaleet ovat hyvin valmisteltuja.</p>	<p>sormitekniikka auttaa legaton säilymistä.</p> <p>Hallitaan sormitukset h3:een asti.</p> <p>Esim. nopeat kuviot voivat olla hitaissa tempoissa rauhallisia. Erityyiset sävellykset ff</p> <p>Erilaiset harjoitteluvaihto- erot</p> <p>Vastuun otto erilaisista tehtävistä ryhmässä Intonaation säätelyä Yhteismusisointitaidot kehittyvät entisestään. Soitettava materiaali vaikeutuu.</p> <p>Oman lavakäytännön harjoittelu edelleen Pitkäjänteinen valmistautuminen</p>	<p>Harjoitellaan sormien yhtäaikaista toimintaa soitettavissa sävellyksissä ja sormiharjoituksissa.</p> <p>Harjoitellaan nopeita kuvioita eri tempoissa. Soitetaan ulkoa. Pyritään kappaleitten tyylinmukaiseen soittoon. Vatsastaccatoharjoitukset, kehon resonanssin harjoittelu</p> <p>Tehostettu vaikeitten kohtien harjoittelu</p> <p>Harjoitellaan erikokoisten ja -tyylisten yhtyeiden kanssa monipuolista ohjelmistoa. Harjoitellaan vastuun ottoa ryhmässä.</p> <p>Säännöllinen esiintyminen erilaisissa tilaisuuksissa</p> <p>OPINTOJAKSOJEN 3 JA 4 ASTEIKOT Asteikot soitetaan murtokolmisointuineen.</p> <p>Es-duuri c-molli harmoninen c-molli melodinen As-duuri f-molli harmoninen f-molli melodinen A-duuri fis-molli harmoninen fis-molli melodinen E-duuri cis-molli harmoninen cis- molli melodinen</p> <p>Jos oppilas ei ehdi soittaa kaikkia asteikkoja opintojaksoen 3 ja 4 aikana, ne soitetaan opintojaksossa 5.</p>	<p>Oppilas esiintyy erilaisten kokoospanojen kanssa.</p> <p>Oppilas esiintyy erilaisten kokoospanojen kanssa. Oppilas esittää 3 erityylistä sävellystä tai yhden sävel- lyksen ja 2 osaa sonaatista</p>
--	--	--	--	---

OPINTOJAKSO 5	TAVOITTEET	SISÄLLÖT	TYÖTAVAT	SUORITUKSET
	<p>SOITTOTEKNIikka Ansatsin käyttö intonaation hienosäädössä kehittyä. Oppii virittämään itse. Osaa korjata intonaatiota soiton aikana. Osaa kaikki perusartikulaatiot, uutena tupla-</p>		<p>Harjoitellaan esim. pitkien sävelten crescendo ja dim.</p> <p>Harjoitellaan viritystä pianon ja muiden soittimien kanssa.</p> <p>Harjoitellaan eri artikulaatiotapoja kieliharjoituksissa ja musiikis-</p>	

<p>kieli. Tasalaatuinen sointi kaikissa rekistereissä. Vibrato Hengitystekniikka tukee fraseerausta.</p> <p>MIUSIIKIN HAHMOTTAMINEN Nuotinluku sujuvaa c1-h3 Nuotinluku ei aseta rajoituksia musiikin nopeammalle hahmottamiselle.</p> <p>Oppilas oppii soittamaan kaikissa sävel-lajeissa. Soitto on värikkäämpää ja ilmeikkäämpää dynaamisen hallinnan ansiosta eikä vire häiritse sointia.</p> <p>Kappaleen muodon hahmottaminen ja huomioon ottaminen tulkinnassa</p>	<p>Vibraton alkeet.</p> <p>Kaikki asteikot 6:een etumerkkiin asti, kromaattinen asteikko g1-g3</p> <p>Koristekuvioiden hallinta.</p> <p>Myös laajamuotoisia, erityylyisiä teoksia eri aikakausilta</p> <p>Suunnittelee opettajan kanssa opintoja ja ohjelmistoja. Improvisointi 5:n ja 6:n etumerkin asteikot sekä kromaattinen asteikko g1-g3</p>	<p>sa. Ääniharjoitusten soittaminen. Tehdään vibratoharjoituksia ja harjoitellaan vibratoa sävellyksissä</p> <p>Korukuvioiden lisääminen melodisiin kappaleisiin barokkimusiikissa</p> <p>Improvisoidaan sointupohjaan rakentamalla ensin sointujen sävelistä ”runko”. Soitetaan ulkoa. Apuna tässä näkö-, kuulo- ja kinesteettinen muisti sekä kappaleen rakenteen hyvä hahmottaminen.</p>	<p>Oppilas soittaa tunnilla omalle opettajalle, joka merkitsee suoritukset opintokokonaisuus 5:n asteikkoliitteeseen.</p>
<p>HARJOITTELU Harjoittelu on tehokasta ja kohdistetumpaa.</p>	<p>Oman soiton kuunteleminen soittaessa. Oman harjoittelun suunnittelu ja tauottaminen. Kohdistettu ja tarkoituksenmukainen harjoittelu Harjoittelu metronomin kanssa</p>	<p>Harjoittelusta keskustellaan myös soittotunneilla.</p>	
<p>YHTEISSOITTO Oppii toimimaan eri rooleissa (johtava, säestävä) erilaisissa kokoonpanoissa</p>	<p>orkesterisoitto, duot, triot jne.</p>	<p>Oppilas voi soittaa orkesterin solistina.</p>	
<p>KONSERTTIVALMIUDET Oppii huomioimaan yleisön esiintymistilanteissa. Esiintyminen on persoonallista, luontevaa sekä asiallista. Mahdolliset virheet eivät sotke keskittymistä.</p>	<p>Eläytyy kappaleen tunnelmaan itselleen luontevalla tavalla.</p>	<p>Pitkäjänteinen kappaleiden valmistaminen ja esityskappaleiden vahva osaaminen</p> <p>OPINTOJAKSON 5 ASTEIKOT Duuri- ja molliasteikot soitetaan murtokolmisointuineen.</p> <p>H-duuri gis-molli harmoninen gis-molli melodinen Fis-duuri es-molli harmoninen es-molli melodinen Des-duuri</p>	<p>Esiintyy erilaisten kokoonpanojen kanssa. Oppilas esittää monipuolisen konserttikokoonaisuuden, joka sisältää myös soolokappaleen.</p>

b-molli harmoninen
b-molli melodinen
kromaattinen asteikko g1-g3

OPINTOJAKSO SYVENTÄVÄ	TAVOITTEET	SISÄLLÖT	TYÖTAVAT	SUORITUKSET
	<p>SOINTI JA SOITTOTEKNIIKAT Hyvä ergonomia tukee monipuolisempaa ja parempaa sointia Sointi ja intonaatio paranevat kaikissa rekistereissä. Resonanssi ja vibrato tukevat soinnin kehitystä.</p> <p>Sormitekniikka on sujuvaa ja vaivatonta. Tekniikan eri osa-alueiden merkityksen tiedostaminen soitossa</p> <p>MUSIIKIN HAHMOTTAMINEN Nuotinluku hallitaan koko alueelta c1-c4. Pulssin hallinta myös prima vista-soitossa Eri tyylikausien syvämpi tunteminen</p> <p>Monipuolinen asteikko-osaaminen tukee sormitekniikan kehittymistä ja oppilas pystyy soittamaan kaikissa sävellajeissa. Dynaamiset tehokeinot ovat entistä paremmin hallussa.</p> <p>HARJOITTELU Oppilas kykenee hallitsemaan ja suunnittelemaan harjoittelunsa sekä kohdentamaan harjoittelunsa järkevästi. Kehittämistä vaativien asioiden tunnistaminen omasta soitosta</p> <p>KONSERTTIVALMIUDET Esiintymisestä tulee entistä henkilökohtaisempaa sekä luontevampaa ja ammattimaisempaa. Oppilas hallitsee suuria kokonaisuuksia paremmin.</p> <p>YHTEISSOITTO Sujuva musiikillinen kommunikointi muiden soittajien tai laulajien kanssa</p> <p>Oman osuuden vastuullinen hoitaminen</p>	<p>Ergonomiaan syveneminen Kehon huolto ja soitto-kunnon ylläpito Säännöllisen kuntoilun merkitys Soinnin tasalaatuisuus eri artikulaatioissa Artikulaation hallinta monipuolistuu: suora ja tuplakieli sekä näiden yhdistelmät eri rytmikuvioissa Sormitekniikan kehittäminen sujuvaksi ja vaivattomaksi Sormitukset c1-c4 Laajojen intervallien hallinta staccato ja legato Vibraton käyttö monipuolistuu.</p> <p>Laajamuotoisten kappaleiden vaimistaminen</p> <p>Eri aika- ja tyylikausien musiikki Ulkoa soittaminen Barokkisonaattien ornamentointi Kaikki duuri- ja molliasteikot dominanttiseptimisointuineen sekä kromaattinen asteikko alueella c1-c4</p> <p>Dynamiikan äärrajojen laajentaminen</p> <p>Oman viikko-ohjelman ja harjoitteluakataulun luominen Järkevä ja hyödyllinen harjoittelemine</p> <p>Oman ohjelman suunnittelu Suurten kokonaisuuksien hallinta esiintymistilanteessa Akustiikan ja esitystilän huomioiminen ja äänen kantaminen</p> <p>Eri roolit: solistinen, säestävä Soittaminen erilaisissa kamarimusiikkikokoonpanoissa ja / tai orkesterissa</p>	<p>Harjoitteet, soittoasennon säännöllinen tarkkailu Ääniharjoitukset</p> <p>Harjoitellaan äänen ”sijoittamista” eri puolille kehoa, käytetään mielikuvia harjoituksissa. Artikulaatioharjoitukset Sormiharjoitukset, asteikkosoitto Tutustutaan lisää kehon resonanssiin ja sen vaikutukseen äänen laatuun ja sointiväreihin. Tehdään vibratoharjoituksia edelleen ja käytetään vibratoa yhä enemmän kappaleissa. Soitetaan ulkoa.</p> <p>Harjoitellaan prima vista-soittoa. Kuunnellan tyylinmukaista soittoa äänitteiltä ja konserteissa mahdollisuuksien mukaan ja harjoitellaan sitä omassa läksykappaleissa.</p> <p>Dynamiikan äärrajojen laajentamista harjoitellaan sävellyksissä ja ääniharjoituksissa.</p> <p>Eri laisten harjoittelutapojen opettelu ja variointi tarpeen mukaan</p> <p>Harjoitellaan suurempien kokonaisuuksien esittämistä. Keskustellaan akustiikasta etukäteen tunnilla ja harjoitellaan konserttitilassa.</p> <p>Harjoitukset ja esiintymiset</p> <p>OPINTOJAKSO SYVENTÄVÄ ASTEIKOT C-duuri</p>	<p>Asteikot soitetaan tunnilla omalle opettajalle, joka merkitsee suoritukset taitotaulun asteikko-liitteeseen.</p>

			G-duuri D-duuri A-duuri E-duuri H-duuri Fis-duuri F-duuri B-duuri Es-duuri As-duuri Des-duuri a-molli harmoninen a-molli melodinen e-molli harmoninen e-molli melodinen h-molli harmoninen h-molli melodinen fis-molli harmoninen fis-molli melodinen cis-molli harmoninen cis- molli melodinen gis-molli harmoninen gis-molli melodinen d-molli harmoninen d-molli melodinen g-molli harmoninen g-molli melodinen c-molli harmoninen c-molli melodinen f-molli harmoninen f-molli melodinen b-molli harmoninen b-molli melodinen es-molli harmoninen es-molli melodinen kromaattinen asteikko c1-c4	
--	--	--	---	--